

atlan csöppségre, aki a penészes kriptalában látta meg a napvilágot. És mi sors vár a többiekre, akik halálos nyavalyákkal terhelve, sanylódnak itt a föld alatt?

És ezekért a földalatti nyomortanyáért még bért is szed a főváros. 250.000—300.000 koronáért adják bérbé a földberejtett viskókai a nyomorgó munkanélkülieknek. Igaz, a szomorú valóság az, hogy legtöbbje boldog, hogyha földbevéjt barlangokban is, de földi alá jutott. Am mégis kellene akadni hivatalos fórumnak, mely kiemeli ezeket a szerencsétleneket borzalmas helyzetükből, amely kiragadja a siránkozó tödővással bírkózó csecsemőket a halál karmából, amely emberi lakáshoz juttatja az állatokkal együtt fetrengőket. Erkölcsi lehetetlenség, presztizskérdés, hogy a főváros közvetlen közelében föld alatt lakjanak sorsüldözött, becsületlen munkára vágyó emberek.

Főtájással, elhuroltan igyekszünk a nyomor földalatti birodalmából a város felé. Ránkfekszik a nyomor, a penész a szennyödrök nehéz szaga. Utközben az irtás szélén még megszólít egy törődött arcú munkás:

— Elvtárs, nem a szociáldemokrata párttól jöttél? Mert mi már jelentettük, hogy mi van itten és hogy ezeken az embereken segíteni kell. De nem jött ki senki a párttól.

Csalódottan fordít hátat, mikor megmondjuk, hogy nem a szocialista párttól jöttünk. Mi pedig feljegyeztük, hogy ime a nyomor infernója, a barlanglakók panasza nem talál meghallgatásra a nyomor patentirozott véd-angyalainál.

Tessék kijönni szociáldemokrata elvtárs urak ide a ferencvárosi kiserdő irtása mélyére, tessék kényelmes pártirodáikból lefáradni az igazán nyomor földalatti birodalmába, tessék segíteni a pártpénzekből az igazán rászorulókat! Mert addig füres szólam a szocializmus, amíg a földalatti nyomorgók jajszáva át nem hallik a pártirodák párnázott ajtóin!

(p. t.)

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR 1925. ÁPRILIS 18—27.

Rendező a BUDAPESTI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA

Nagyarányu vízum- és utazási kedvezmény a bel- és külföldi vasutakra is. Lakáselőjegyzés.

A magyar ipar bemutatója.

A legjobb beszerzési alkalom.

Felvilágosítás nyerhető a vásárlásnál, V., Szemere-utca 6

Hajvágógép

a legjobb minőségű 0-ás és 3-ás, 7 m/m 100 ezer, olcsó piaci ára 50 ezer. Mindenféle gép és ezekhez tartozó alkatrészek raktáron. Hajvágógépek szakkereskedése 20 ezer, fémmanikkelen 25 ezer. Borotva »Atlas« tokkal, fémvel, pasztával 30 ezer, »Pollár«-kés 30 ezer. Jonsson hétéstípusú 120 ezer. Legjobb Leber-kés 120 ezer. Az általunk készített vagy szállított műszerekért teljes szavatosság. Borotva- és késműgyára, szög- és csavar- Leber Kálmán solingeni, sheffieldi fém- és acélárú nagybani raktára, műközföldje és nikkelező telepe. Budapest Rákóczi-ut 61. — Telefon J. 58-09. — Alap. 1889

31.214/1925. számhoz.

XI. ügyosztály.

Földhaszonbérleti hirdetés

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium kezelése alatt lévő és alább felsorolt kir. közalapítványi birtokoknak 1925. évi október hó 1-től kezdődő 12 évre leendő újbóli közalapítványi iránt a minisztérium közalapítványi (XI.) ügyosztályában (Budapest, V., Báthory-utca 12. III. em. 20. ajtószám) 1925. évi április hó 20-án déli 12 órákor zárt ajánlatu versenytárgyalás fog tartatni.

I. Telki-pátyi-budajenői földbirtok (Pest-vm.) 1307 kat. hold.

II. Potonypuszta (Somogy-vm. Lakócsa és Potony községek) 1516 kat. hold.

III. Homokpuszta (Pest-vm., Cegléd város) 447 kat. hold.

IV. Fajszt (Pest-vm., Fajszt község) 149 kat. hold.

A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti feltételek 30.000 korona befizetése ellenében; az alulírott minisztérium fentjelzett osztályában szerzhető be, ahol az esetleg szükséges bővebb felvilágosítások is megadhatók.

Budapest, 1925. évi március havában.

A M. Kir. Vallás- és Közoktatásügyi minisztérium.

MINDEN A MÁSÉ

Másé a föld, másé a birtok,
Az erdő, hol ősem fejszéje irtott,
Másé a nagy kert, az ősi ház;
Örökségünkben jött-ment nép tanyáz.

Minden másé: prédája idegennek,
A napjaink csak vánszorogva mennek.
A romlás vége minket ért utól;
Egyéb nincs: pár ékszer s kopott butor.

Nagyapó jól élt, unokája bőjtöl:
Még annyi sem maradt nekünk a földből
Mennyit befogad egy virágcserep —
Nemes apák fia jobbágy — cseléd.

Vánszorgok számúzötten, meggyötörten,
Csak vérük, vágyuk, éhük örököltém —
Mint koldus nótás mégse szórok átkot:
Övék vagyok, legyen emlékük áldott.

MIHÁLY LASZLO.

Mikszáth a Kispipában

Humoreszk

Írta: Rezek Román.

Ma már kevesen tudják, hogy Nagy Miklós, a híres Vasárnapi Ujság egykori szerkesztője bizony lelkesen törődött a lapjával és sokszor maga futkosott egyik-másik népszerű író után kéziratos hajtáshoz. De hát melyik szerkesztő ne szaladgálna jó Mikszáth-kézirat után? Nagy Miklós még idegen társaságba is elment Mikszáthot sürgetni. Ha pedig valamelyik kártyaszatálnál találta, akkor odaült mögéje kibicelni és árva szó nélkül várta a játszama befejezéséig. Az író hiába mesterkedett ilyenkor hajnalig tartó kártyajátékkal, Nagy nem tágitott. Csak ült és várt rendületlenül. Hajnalban aztán mégis csak megadta magát Mikszáth, de így:

— Nini, hát te is itt vagy, Miklóska? Észre se vettek.

Nagy szeliden mosolygott:

— Nem baj, nem baj, koszorús palócom. A türelmemből is láthatod, mennyire szerelék, hát szeress te is egy csöppet és add ide azt a kéziratos. Vagy talán kevesled a fizetésed? No szólj!

— Dehogyan keveslem!

— Mert hajlandó volnék a magaméból ki-egészíteni. De én, Kálmánkám, szerelmese vagyok a rendnek, hát élek-halok a kifogástalan szerkesztésért. Ehhez pedig jó cikk kell, — add hát ide.

— Hiszen adnám, lelkecskám, de honnan vegyem, ha nincs!

— Ird meg itt, megvárom.

— Édes Miklósom, ránc hajnalodott, engedd, hogy lefeküdjem.

— Elmegyek veled a lakásodra. Feküdj le és diktálj. Én majd írok.

— Ugyan már! Ez épp olyan dolog, mintha a piktor más valakit állítana maga helyett a vászon elé és mindig lemondogatná neki: most zöld színt végy, most kéket, sárgát. Hiszen így nem lehet festeni, sem pedig írni!

Néha le tudta magáról rázni Nagyot, legtöbbször nem, ezért hát elhatározta, hogy megtréfálja a szerkesztőt.

Valamelyik szép koraoszi délelőttön, tíz óra után betért a Kispipába. Könnyű borjupörkölt a Karikásné asszonyom országos híró főztjéből friss erőt ad, életet hosszabbít, különösen, ha jókedvű az ember, mint amilyen most ő. Az arca, a szeme csupa mosoly. A kedves társasága ragyog körülötte, mindenki érdeklődve kérdi:

— Min mulatsz, Kálmán?

— Hogyne mulatnék! Ti persze azt hiszitek, hogy ismeritek Nagy Miklóst, pedig hát dehogyan ismeritek! Nos hát ezt hallgassátok meg! Félórával ezelőtt felküldtem neki egy novellát. Személyesen is átadhattam volna, de hiszen épp abból kerekedik ki majd az édes tréfa, hogy felküldtem neki. Ide figyeljétek! A novella végére pont helyett vesszöt tettem.

A fejtem teszem rá, hogy rögtön elolvasta az írást és tüvé tenné értem a várost, hiszen tavaly két napig keresett egyetlen vessző miatt. De novellabefejező vesszöt még nem kapott tőlem. Most megadtam neki. Ha már mindig a nyakamon ül, most én bolygatom meg őt. Nem nagyon, mert hiszen levelet mellékeltem a novellához, jelezve, hogy a Kispipába kérem a pénzeszköt. Mi tagadás benne, kifogytam belőle alaposan. De ma vendégeim vagyok valamennyien. Az öreg hamarosan itt lesz a pénzzel...

Édesdeden nevetett, ahogy csak ő tudott:

— Nagy már bizonyosan elindult a szerkesztőségéből: ejnye, hol az a palóc?

Mert hátha befejezetlen a novella, de akkor igérni kell a folytatást. Vagy talán mégis befejeződött? Meglátsátok, Nagy mindjárt itt lesz, mi meg tegyük ugy, mintha semmiről se tudnánk.

Karikás uram, a Kispipa híres Miska bácsija közeledett az asztalukhoz:

— Gyönyörű esonthusunk van, tisztelt uraim. Igazán nem megvetendő, ha én mondom.

Mikszáth a borjupörkölt után esonthusot hozott mindannyiuknak, mivel a jókedv a legkülönb étvágyfakasztó. Hanem amint eddegetek és kortyolgatnak, az írói társaság egyik tagja észrevétlenül eltűnt. Ez az imposztor kiált a Kispipa sarkára, hogy majd rádupláz Mikszáth tréfájára: meglesi Nagyot. Nem soká kellett várnia, Nagy már jött is sebbel-tobbal:

— Szervusz, öcsém! Nem láttad azt a gézengúz Mikszáthot?

— Hogyne láttam volna, bátyám. Itt ül a Kispipában, téged vár.

— Igen, tudom. Meg is mosom a fejt.

— Csöpp türelmet, bátyám. A palóc bizonyosra veszi, hogy amiatt a novellabefejező vessző miatt lóhalálában iderohansz. Tizedmagával mulat rajtad...

— Micsoda?! No megállj csak!

Elhúzódtak a Kispipa tájékaról, ravasz eltervetet föztek ki, aztán elváltak. Nagy a szerkesztőség felé ment, az áruló barát pedig vissza a vendéglőbe.

Telik-mulik az idő, ezalatt tíz-tizenegy ember sokat fogyaszt ételből, italból egyaránt, senki rossz néven nem veheti. Mikszáth se veszi, csak hát hol az a Nagy? Pontosan jelzi neki az ember, hogy itt meg itt van, — és mégse jön. Ebédidő... pénz meg nincs! — Karikásné asszonyom is bekukkan az írók külszobájába.

— A Komócsy-vesepecsenyénk sohse volt olyan jó, mint ma...

Ha volna pénz Mikszáthnál, akkor kitérne a kínálás elől, de mert nincs, hát el se mehet innen... Emiatt aztán ebédet rendel:

— Egyeték, fiuk, hiszen a vendégeim vagyok. Majd csak előkerül az öreg.

Iszen szívesen fizeti a társaság tizóráját, ebédjét, meg az ebéd utáni tischlizést, csak azt szeretné tudni, hogy Nagy hová lett? Talán csak nem nyelte el a föld? Igazán megfoghatatlan! Tavaly egy jelentéktelen vesszőcske miatt tüstént nyakába vette a várost, fütől-fától megkérdezte, nem látták-e a palócot, — most meg se hirt, se hamva a pedáns szerkesztőnek, bár tudja, hogy egyenest a Kispipába kellene mennie. Igazán érthetetlen!

Megint telik-mulik az idő, — szent Isten, már két óra, három óra és se Nagy, se pénz. Feliratni mégis csak röstelné a dus lakmározás költségét, a fluktól, a vendégeitől kérni pedig a feliratásnál is röstelmivel több volna. Félnégy! Nincs más mód, minthogy ő fusson Nagy után... Már indulna is a keresésére, — ti csak igyatok addig — amikor végre-velahára beállit a szerkesztőségi kifizetőgyerek. Jól ismeri Mikszáthot, hát egyenesen feléje lépked, Mikszáth már tükön ül:

— Beszélj gyerekek!

A fu nyugodtan szól:

— Nagy szerkesztő ur a legzivesebben üdvözli Mikszáth urat és azt kérdeztél, hogy olyan sürgős-e az, amiről a levélben írni tetsetz nekik?

— Hogy az ördögbe ne volna sürgős! Nesze egy huszas és szaladj, amennyire csak tudsz! Anyit mondj, hogy roppantul sürgős! Itt ülök a Kispipában reggel óta és ha nem intézkedik, hát itt ülhetek reggelig! Szaladj, szaladj!

Ki volt-e tanítva a gyerek, nem-e, bajos megállapítani, csak annyi bizonyos, hogy elfogadta a husz krajcár borralalót és ezt mondta:

— Azt is kérdezteti a Nagy szerkesztő ur, hogy nem lehetne-e holnap elintézni a dolgot, mert ő ma kirándul Zugligetbe, talán már el is ment...

Ettől bizony nyomban eltűnt Mikszáth nagyon megfoghatkozott nyugalma:

— Eridj, eridj és a föld alól is előkerítsd a gazdádat!

Mikszáth épp a vacsorát rendelte meg mindannyiuknak, — mert hiszen akkoriban nagyon ráérték az írók, a társaságból egy sem ment el — épp a vacsorát rendelte meg, kitűnő csinképprikást galuskával, amikor nagysokára visszajött a kifizetőgyerek. Levelet hozott. Hát mégsem jött el Nagy! A levélben ezt írta:

Koszorús palócom! Potom tiszteletdíj írárt kegyeskedtél nekem írni. Én, nem tudva, hogy sürgős a dolog, más ügyem után jártam, de mivel a kifizetőgyerek tüvé tette értem a várost, hát nemcsak a kért tiszteletdíjat küldöm meg, hanem a következő novelláért szótól is. Netáni váratlan költségek ellen mindig jó az ilyesmi.

A ma küldött novellád végén vessző van. Tavaly ugyan holmi vesszőhasználat miatt pöröltem veled, de akkor még nem érlelődtem meg a humor, a színtiszta és esőppentett édes-ségű humor színvonalára. Ma már igen. Ma már jól tudom, hogy amikor Jókaitól kezdve hazánkban és persze külhonban is minden író pontot tesz a dolgozata legvégére, micsoda eredeti dolog nálad a novellabefejező vessző. Legujabb munkád így fog megjelenni és erre az Európaszerző feltűnő sajtóságra csillag alatti jegyzetben fogom felhívni az egész ország figyelmét.

Bármikor legkészségesebb öreg barátod:

Nagy Miklós.

Walser Ferenc
TÚZOLTÁSI SZERKEK ÉS
SZIVATTYÚ GYÁR,
HARANG ÉS FÉMONTÓÉ

BUDA PEST
VI. LOMB UTCA 37.
VILMOS MEGLD.
LANG GYÁR

TELEFON,
BUDAPEST,
95-50.

SÜRGÖNYCÉN
WALSERGYÁR
KÖNYVCSA GYÁR

VASBUTOROK, RÉZBUTOROK, ÁGYBETÉTEK

egelősebben szállít: **Prohászka-gyár, Gróf Zichy 46**

Megjelent

Képes Krónika

1924 évfolyama csinos kemény kötésben gazdag tartalommal és 1880 képpel.

Ara: 150.000 korona.

Kapható központi kiadóhivatalunkban, Budapest, V., Honvéd-utca 10.